

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44552
Nom	Tutela penal i globalització econòmica
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2217 - Màster Universitari en Dret, Empresa i Justícia	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2217 - Màster Universitari en Dret, Empresa i Justícia	5 - Tutela penal i globalització econòmica	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BORJA JIMENEZ, EMILIANO	72 - Dret Penal

RESUM

L'assignatura Tutela penal i globalització econòmica, aspira a oferir una visió real d'un fenomen de gran importància a nivell mundial, com és el de la globalització econòmica i ideològica i la seva projecció en les esferes de les modernes formes de criminalitat i del sistema penal. La present assignatura també fa referència a les noves concepcions teòriques i moviments socials que fonamenten una nova ideologia enfrontada als processos de globalització. Fenòmens tan dispars com el terrorisme radical islàmic o el recent activisme antisistema és expliquen per la seua molt diferent voluntat d'enfrontament al pensament globalitzador i a les seves conseqüències. Tenint en compte l'origen de gran part de l'alumnat (Llatinoamèrica) i la importància que està adquirint el fenomen indígena en aquest continent, es va a presentar un model sancionador totalment oposat al sistema universalista del dret penal continental. Es tracta del model sancionador dels pobles originaris de Llatinoamèrica i la seva coexistència amb els respectius sistema de justícia oficials.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Coneixements jurídics derivats d'haver cursat, preferiblement, una llicenciatura, grau o estudis en Dret o Ciències Jurídiques, d'acord amb el precisat en el verifca del Màster.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

2217 - Màster Universitari en Dret, Empresa i Justícia

- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Saber aplicar els coneixements adquirits durant el curs, a través de la resolució de problemes puntuals i multidisciplinaris des de l'òptica de l'activitat comercial nacional i internacional i la seguretat jurídica.
- Identificar, analitzar i interpretar els problemes jurídics complexos d'acord amb criteris jurídics i deontològics, amb el degut respecte a valors democràtics i a principis fonamentals, sense que tinga cabuda la discriminació per raó de sexe, creença o lloc de procedència.
- Aprofundir i valorar la interrelació i interdependència dels diferents sectors de l'ordenament jurídic, tant des d'una perspectiva nacional com internacional, amb el propòsit de garantir el valor de la seguretat jurídica.
- Capacitat d'implementació pràctica dels coneixements apresos en els debats i discussions, així com ser capaços de dirigir-los i identificar i analitzar les conclusions més rellevants.
- Identificar i valorar els problemes jurídics d'interés en una societat globalitzada en l'àmbit de l'activitat empresarial que requereixen d'una aprofundiment en la investigació jurídica per a ser afrontats de forma plural.
- Capacitat per a afrontar els reptes i dificultats que una societat globalitzada i, per tant, un mercat global, plantegen, per a poder identificar i aplicar solucions que minimitzen els seus efectes i conseqüències.
- Utilitzar els coneixements avançats adquirits aplicables a la realitat empresarial de forma solvent, tant de forma individual com en equip, des d'una perspectiva pluridisciplinari.

- Analitzar els problemes jurídics que planteja la societat empresarial des d'una perspectiva interdisciplinària que permeta integrar i relacionar els coneixements adquirits -substantius i especialitzats- doctrinals, legislatius i jurisprudencials.
- Identificar i valorar el paper dels mecanismes ADR (Alternative, Dispute & Resolution, que engloba figures com ara la mediació, l'arbitratge o la negociació), en la resolució dels conflictes en societats modernes i complexes.
- Conèixer les noves tendències i els problemes que d'elles deriven de l'aplicació del projecte de consolidació d'una justícia europea, analitzant la situació des de les diverses branques del dret.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

La pràctica d'aquesta assignatura permet que l'alumnat adquireixi els coneixements i tècniques necessàries per debatre i emetre un judici crític i argumentat sobre els principis rectors del sistema penal en relació amb l'evolució dels models econòmics i ideològics de la globalització.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La globalització i l'expansió del dret penal

1. Introducció: les raons de l'expansió
 - 1.1. Raons generals
 - 1.2. Les mesures de pressió social
2. Expansió i mitjans de comunicació
 - 2.1. La influència dels mitjans de comunicació en l'extensió de la pressió normativa
 - 2.2. La influència dels mitjans de comunicació en la imitació criminal
3. Globalització econòmica i delinqüència
 - 3.1. La transnacionalització dels il·lícits
 - 3.2. Delinqüència econòmica i mon global
 - 3.3. La tracta de sers humans i el terrorisme: dos grans exemples de la globalització criminal
4. Globalització i política criminal

2. Plasmació en el Codi penal espanyol

1. Les tendències expansives i el creixement de les penes i els tipus penals
 - 1.1. Les últimes reformes penals
 - 1.2. El dret penal de l'enemic: només els terroristes i els delinqüents organitzats són enemics?
2. Anàlisi d'alguns tipus en concret
 - 2.1. Tràfic d'òrgans
 - 2.2. Tràfic de persones
 - 2.3. Tràfic de drogues
 - 2.4. Terrorisme
 - 2.5. En definitiva, criminalitat organitzada

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
TOTAL	30,00	

METODOLOGIA DOCENT

Creació de fòrums de debat a través de Moodle

Preparació i lectura de documents i altres materials

Realització d'un treball per l'alumne de manera individual i coordinada amb la resta d'alumnes

Tutories virtuals

AVALUACIÓ

1. Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència regular i la participació activa en els fòrums de debat, tutories individuals i globals, etc., grau d'implicació. 55.0%

2. Avaluació de les exposicions que han de realitzar cadascun dels estudiants en les sessions virtuals. 45.0%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BORJA JIMÉNEZ, E., Globalización y concepciones del derecho penal, Estudios penales y criminológicos, XXIX, Universidad de Santiago de Compostela, 2010.
- BORJA JIMÉNEZ, E., El fundamento intercultural del derecho penal, Anuario de Derecho penal y ciencias políticas, Tomo LXII 2009, p. 283-311.
- BORJA JIMÉNEZ, E., Curso de política criminal, 2ª edic., Tirant lo Blanch, Valencia, 2011.
- BORJA JIMÉNEZ, E., Acerca de lo universal y particular del derecho penal, Tirant lo Blanch, Valencia, 2012.
- BORJA JIMENEZ, E., Justicia penal preventiva y derecho penal de la globalización: proyecciones en el ámbito del terrorismo, Anuario de Derecho Penal y ciencias penales, 2017, pp. 28-71
- BORJA JIMENEZ, E., Delitos de posesión: una perspectiva desde la justicia penal preventiva, Revista general de Derecho Penal, 2018, n. 30